

Til Forsyningstilsynet.

Sendt på mail til: Anmeldelse@forsyningstilsynet.dk

Metodeanmeldelse fra N1 A/S om grundlag for kundekategorisering.

N1 anmelder hermed en revideret metode til kundekategorisering med en ny kundekategori betegnet A lav-200 GWh.

1. Baggrund

Virksomheden Aalborg Portland og N1 har over en periode drøftet tarifieringen af Aalborg Portlands fabrik i Aalborg Øst. Aalborg Portland er tilsluttet N1's elnet direkte på 10 kV-siden af fire 60/10 kV transformere, som alle ejes af N1. Aalborg Portland skal dermed efter Tarifmodel 2.0 som udgangspunkt tariferes som A lav kunde, jf. afsnit 2 nedenfor.

Aalborg Portland adskiller sig imidlertid markant fra andre A lav-kunder, idet deres forbrug er mange gange større end andre A-lav-kunders. Tilslutningen på 10 kV-siden af 60/10 kV transformerne er en atypisk tilslutning for en kunde med så stort et elforbrug som Aalborg Portland. En sådan kunde vil i stedet typisk være tilsluttet som A-høj-kunde.

Det vurderes imidlertid ikke samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt at ændre Aalborg Portlands fysiske tilslutningsforhold til en tilslutning som A høj kunde, jf. nedenfor i afsnit 4. N1 ønsker derfor på anden vis at sikre en rimelig tarifiering af kunder som Aalborg Portland, det vil i praksis sige A lav-kunder med et markant større forbrug end øvrige A lav-kunder. En reduceret tarifomkostning for disse kunder anses for at stemme bedre med principperne om rimelighed og omkostningsægthed end opkrævning af almindelig A-lav tarif.

På den baggrund anmelder N1 hermed en ny kundekategori, hvor kunder tilsluttet som A-lav, som opfylder nærmere bestemte kriterier til blandt andet elforbrug, kategoriseres i en ny A-lav-200GWh kundekategori. Den nye A lav-200GWh tarif fastsættes med udgangspunkt i N1's A-høj tarif med et tillæg til dækning af N1's omkostninger til de transformere og tilhørende felter, der forsyner sådanne kunder. Den nye kundekategori og tarif er i øvrigt baseret på de samme principper som N1's kundekategori B lav-20 GWh, som Forsyningstilsynet godkendte ved afgørelse af 30. september 2019. Den nye kundekategori A lav-200 GWh er ligesom kundekategorien B lav-20 GWh en afvigelse fra Tarifmodel 2.0, som N1 i øvrigt anvender.

2. Grundprincipper for kategorisering af kunder i N1's tarifmetode

Forsyningstilsynet har taget til efterretning, at N1 anvender Dansk Energis Tarifmodel 2.0, med den ovennævnte fravigelse med kundekategorien B lav-20GWh.

Et grundlæggende formål med Tarifmodel 2.0 er at efterleve elforsyningslovens § 73, der fastsætter de overordnede rammer for virksomhedernes tarifiering; at prisfastsættelsen skal ske efter rimelige, objektive og ikkediskriminerende kriterier for, hvilke omkostninger de enkelte køberkategorier giver anledning til. Fastlæggelsen af tarifieringsprincipperne og opbygning af tarifieringsmodellen tager bl.a. udgangspunkt i målsætninger om omkostningsægthed, rimelighed, kollektivitet og enkelthed.

Udgangspunktet for kundekategorisering i henhold til Tarifmodel 2.0 - og dermed også for N1's kundekategorisering - er, at kunderne kategoriseres ud fra det fysiske tilslutningspunkt. På baggrund heraf kategoriseres kunden som enten en A høj/lav, B høj/lav eller C-kunde afhængigt af, på hvilket spændingsniveau kunden er tilsluttet i elnettet.

Kategoriseringen af kunder kan opsummeres således, jf. pkt. 4.2.2 i Dansk Energis principnotat af 18. november 2014 om Tarifmodel 2.0:

50 kV

Kunder kategoriseres som **A høj kunder**, hvis de er tilsluttet i elnettet på 50 kV niveau. Kunder, der er tilsluttet elnettet direkte i en 50/10 kV transformerstation på 10 kV niveau, kategoriseres som **A lav kunder**.

10 kV

Kunder kategoriseres som **B høj kunder**, hvis de er tilsluttet i elnettet på 10 kV niveau. Kunder, der er tilsluttet elnettet direkte i en 10/0,4 kV transformerstation på 0,4 kV niveau, kategoriseres som **B lav kunder**.

0,4 kV

Kunder kategoriseres som **C-kunder**, hvis de er tilsluttet i elnettet på 0,4 kV niveau.

Logikken i, at kundekategoriseringen følger tilslutningspunktet, er, at kunden over sin tarif kun skal bidrage til de dele af elnettet, som han betjenes af. Kunder tilsluttet på A-høj-niveau vil eksempelvis typisk selv skulle eje og drifte 60/10 kV-transformere, og skal derfor betale en anden tarif end kunder tilsluttet på A-lav, som betjenes af 60/10 kV-transformere, der er ejet af netselskabet.

Det afgørende for, hvor kunden tilsluttes i elnettet, er typisk kundens behov for effekttræk. Således tilsluttes kunder med et lavt effekttræk typisk på lavere spændingsniveau, mens kunder med et større effekttræk typisk tilsluttes på højere spændingsniveauer.

Konkrete fysiske forhold, historiske forhold, gradvis udvikling af en kundes behov over tid og hensynet til omkostningseffektivitet kan dog gøre, at kunder i visse tilfælde kan være tilsluttet med et andet tilslutningspunkt i nettet, end hvordan den givne kundetype typisk ville blive tilsluttet i dag.

Det er i den forbindelse inden for Tarifmodel 2.0's principper, at der i nogle tilfælde kan afviges fra hovedreglen om kundekategorisering ud fra fysisk tilslutningspunkt, så der i stedet anvendes f.eks. kategorisering efter forbrug eller en kombination af tilslutningspunkt, årsforbrug og eventuelt andre objektive kriterier.

Kundekategorisering efter blandt andet størrelsen af kundens forbrug harmonerer også med forarbejderne til elforsyningsloven, hvorefter der ved køberkategorier tænkes på grupper af aftagere defineret ud fra størrelsen og karakteren af forbruget.

Det bemærkes, at behovet for i visse tilfælde at afvige fra hovedreglen om kundekategorisering ud fra tilslutningspunkt er anerkendt i både Forsyningstilsynets praksis og i Energitilsynets tilkendegivelse om Tarifmodel 2.0 af 23. juni 2015, pkt. 114-116.

3. N1's anmeldelse af kriterier for kategorisering af en ny A lav-200GWh kunde

N1 anmelder hermed en ny kundekategori betegnet A lav-200 GWh.

Der anmeldes kriterier, hvorefter A lav kunder som hovedregel og som hidtil kategoriseres efter tilslutningspunkt (10 kV-siden af 60/10 kV transformere). Der indføres 2 nye supplerende kriterier, som anvendes til at omkategorisere A lav kunder til A lav-200GWh kunder, som baseres på:

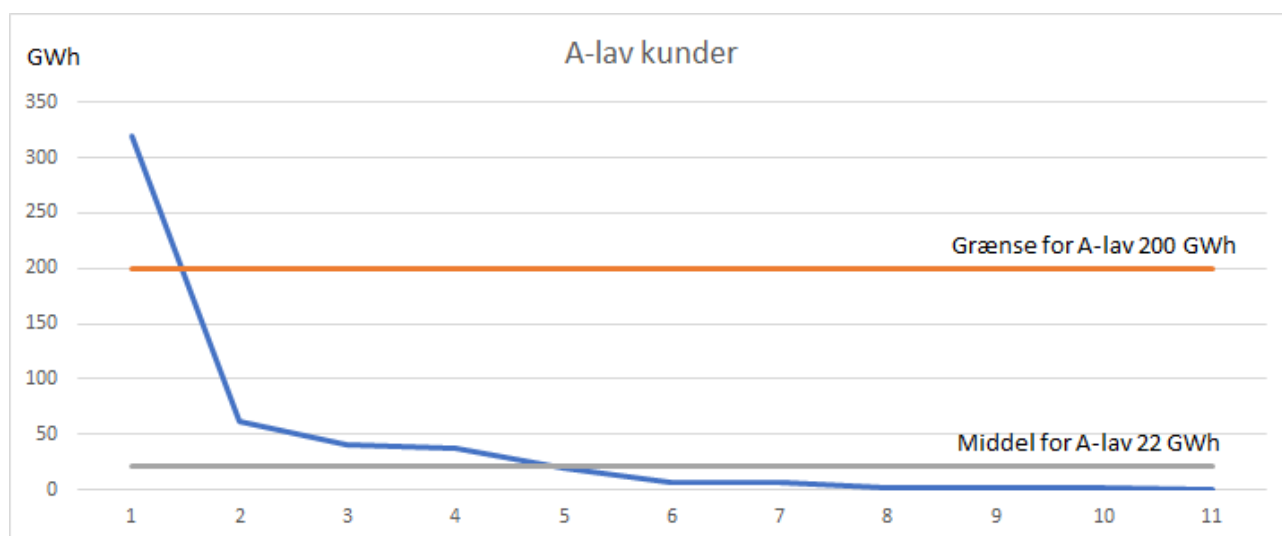
- Kundens årlige elforbrug, som opgjort ved den mængde el, der trækkes fra det kollektive elnet, er mindst 200 GWh, og
- Kundens forbrug er samlet på én eller flere tilstødende matrikler, hvorfra der aftages elektricitet til bygninger, der både har en brugsmæssig og geografisk sammenhæng.

4. Fastsættelse af grænse på 200 GWh årsforbrug som ét af to nødvendige kriterier for tarifiering af kunder

Grænsen for den nye kategorisering fastsættes på et niveau, hvor el-forbrug og effektbehov på et afgrænset geografisk område adskiller sig markant fra den typiske A-lav-kunde. Et afgrænset geografisk område fastlægges i form af kriteriet om, at kundens forbrug er samlet på én eller flere tilstødende matrikler, hvorfra der aftages elektricitet til bygninger, der både har en brugsmæssig og geografisk sammenhæng. Kriteriet harmonerer med begrebet forbrugssted som defineret i N1's tilslutningsbestemmelser i pkt. 1.2.

En grænse på 200 GWh betyder, at elforbruget, der leveres fra elnettet, skal overføres gennem flere store 60 kV transformere placeret meget tæt på hinanden. Omkostningerne til dette vil være lavere end til levering af et tilsvarende elforbrug fordelt på et stort geografisk område. Det skyldes dels, at der skal etableres kortere 60 kV kabler, og dels at der skal etableres færre 60 kV transformere. Store 60 kV transformere vil desuden være forholdsmæssigt billigere end flere mindre 60 kV transformere.

En analyse over N1's A-lav kunder viser denne markante forskel mellem én kundes elforbrug (Aalborg Portland) og de øvrige A-lav kunders elforbrug. Nedenstående kurve viser, at kundens elforbrug er næsten 15 gange større end gennemsnittet på 22 GWh for de andre A-lav kunder. Illustrationen viser også den anmeldte grænse på 200 GWh for den nye kundekategori, som er fastsat til ca. 10 gange det gennemsnitlige forbrug for A-lav-kunder, hvilket vurderes at være en relevant grænse, som er udtryk for den markante forskel mellem A-lav og den nye kundekategori A-lav 200 GWh.

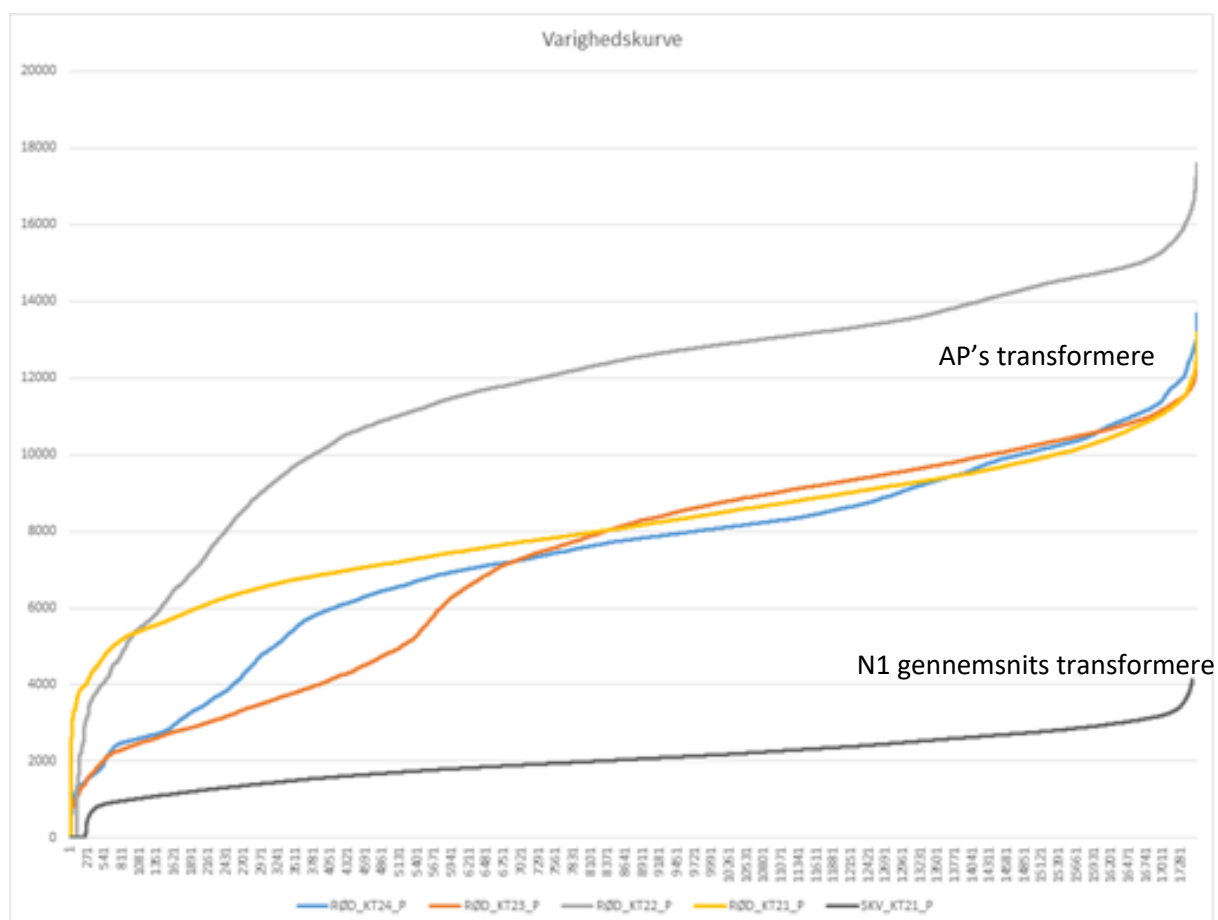


N1's 60 kV net består i dag af ca. 2500 km 60 kV ledningsanlæg samt af 502 stk. 60 kV transformere fordelt på 400 stk. 60 kV transformerstationer. Årligt forsyner N1's el-net 8,03 TWh til kunderne. Dette betyder, at hver transformer årligt overfører i gennemsnit ca. 16 GWh.

For at overføre elforbrug over 200 GWh til én kunde på et afgrænset geografisk område vil de etablerede transformere som nævnt være større end gennemsnits transformernes størrelser. Større transformere er forholdsvis billigere at etablere end mange små transformere, og desuden vil driftsomkostningerne til en vis grad følge antallet af transformere. De etablerede større transformere vil desuden være udnyttet langt bedre end N1's gennemsnitstransformere.

Til at understøtte dette ses på nedenstående kurve, at belastningen af 60 kV transformerne, der forsyner Aalborg Portland, er ca. 5 gange højere end gennemsnits belastningen på de øvrige 60 kV transformere i elnettet. En anden måde at vise denne forskel på belastningsgraden af transformere, der forsyner markant store kunder som Aalborg Portland, er at tage deres årlige elforbrug pr. transformer, der forsyner kunden. For Aalborg Portlands vedkommende er elforbruget pr. transformer ca. 80 GWh mod det tidligere nævnte gennemsnitstal på 16 GWh.

En A-lav kunde med et elforbrug, der er cirka ti gange større end gennemsnittet for A-lav kunder, har en markant højere udnyttelse af el-anlægget, der forsyner kunden. Etableringsomkostninger og driftsomkostninger vil ud fra ovenstående være lavere pr. leveret kWh end for gennemsnitsanlæg etableret til forsyning af andre A-lav kunder.



Det vil derfor være markant billigere at forsyne et elforbrug over 200 GWh på et afgrænset geografisk område ud fra følgende hovedpunkter:

- Det kræver færre og større transformere frem for mange mindre transformere.
- De etablerede transformere bliver lastet langt højere.
- Driftsomkostningerne vil være lavere pr kWh.

En kunde, der har et meget stort elforbrug på et afgrænset geografisk område, men på trods heraf har et fysisk tilslutningspunkt som A lav-kunde, vil ved anvendelse af den almindelige hovedregel for kundekategorisering i Tarifmodel 2.0 bære en uforholdsmæssigt stor andel af N1's omkostninger til 60 kV transformerne i forhold til de omkostninger, kunden giver anledning til. Det anses derfor for mere omkostningsægte og rimeligt at indføre en ny kundekategori for denne type kunder med et meget stort elforbrug, som konkret er fastsat til 200 GWh.

Årsagen til Aalborg Portland ikke får ændret tilslutningspunkt og bliver A-høj-kunde, er at dette ikke ville være samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt.

I dag er det N1, der ejer anlæggene, og derfor har ansvaret for drift og vedligeholdelse. Aalborg Portland skulle ved en ændring af tilslutningspunktet håndtere driftsansvaret, hvilket kræver, at Aalborg Portland opbygger kompetencerne til dette, ligesom Aalborg Portland skal indkøbe reservedele for anlæggene osv. Det vurderes derfor, at det er mere samfundsøkonomisk rentabelt at N1 fortsat ejer og driver de 4 stk. 60 kV transformere. N1 har i forvejen et beredskab og set-up til håndtering af drift af anlæggene, herunder også beredskabslagre som 60 kV kabler og 60 kV transformere.

5. Modelbeskrivelse og økonomiske konsekvenser (omfordeling mellem kundekategorier)

Model for beregning af tariffen for A-lav 200 GWh kunder.

Ved anvendelse af de supplerende kriterier, hvor en kunde flyttes fra A-lav tariffen til A lav-200GWh tariffen, genberegner N1 fordelingen af tarifieringsgrundlaget på de forskellige spændingsniveauer (og dermed tarifferne til de forskellige kundekategorier).

Genberegningen af tariffer foretages i 2 steps.

I step 1 flyttes den andel af netselskabets leverede kWh'er, som er leveret til kunden, fra A-lav niveau til A-høj niveau.

De omkostninger, der kan henføres til de 60 kV transformere og tilhørende felter, der forsyner kunden, holdes ude af tarifmodellen. Omkostninger omfatter nettab, drifts- og vedligeholdelsesomkostninger, afskrivninger og forrentning. Flytningen af mængden til A-høj niveau og udeholdelsen af de omkostninger, der skal henføres til de anlæg, der udelukkende forsyner kunden, har til formål at beregne tariffen for alle øvrige kunder.

I step 2 beregnes specialtariffen ved, at de omkostninger, der i første omgang blev holdt ude af tarifmodel 2.0, indtastes i en tom model og henføres derved udelukkende til specialtariffen.

Specialtariffen beregnes med udgangspunkt i N1's til enhver tid gældende A-høj tarif (som beregnet i step 1 ovenfor). Eventuelle midlertidige tarifnedsættelser, fremtidige tidsdifferentierede tariffer eller lignende vil således også slå igennem på specialtariffen.

Specialtariffen beregnes efter følgende formel: (øre/kWh)

A- høj tarif ifølge tarifmodel 2.0:	X,XX
+ Tillæg	X,XX
= A-lav 200 GWh tarif	X,XX

Foreløbige beregninger viser, at tariffen for 2020 ville udgøre følgende: (forudsat at metoden godkendes)

A-høj tarif	2,59
Midlertidig tarifnedsættelse A-høj	-0,45
Tillæg:	
Drifts og vedligeholdelsesomkostninger	0,05
Nettab	0,14
Afskrivninger og forrentning	0,28
A-lav 200 GWh tarif	2,61

Økonomiske konsekvenser

Aalborg Portland er den eneste netkunde i N1's netområde, der i dag lever op til ovenstående kriterier. Besparelsen for Aalborg Portland ved at være A-lav 200 GWh kunde frem for A-lav kunde vil være ca. 3,5 mio. kr. årligt.

En nedsættelse for en kunde vil medføre, at andre kunder skal betale mere, da indtægtsrammen er uændret. Indførelsen af A-lav 200 GWh vil medføre følgende tarifændringer:

Øvrige tariffer (A-lav, B-høj, B-lav-20GWh, B-lav og C) vil stige med 0,045 øre/kWh.

For en standard husstand med et forbrug på 4.000 kWh vil den årlige omkostning stige med 2,27 kr./år incl. Moms hvilket svarer til en stigning på ca. 0,3%, og for en storforbruger med et forbrug på 1 mio. kWh/år vil den årlige stigning udgøre 454 kr. ex. Moms hvilket svarer til en stigning på ca. 0,4%.

6. Fremadrettet praksis

Priser (tarif og abonnement) fastsættes og uploades i Datahubben for det kommende år typisk i perioden 31. august til 30. november afhængigt af eventuelt behov for varsling. Opfylder en kunde de ovenstående kriterier med et elforbrug i det foregående år på minimum 200 GWh, overflyttes kunden i det efterfølgende kalenderår administrativt fra en A-lav tarif til en A-lav-200GWh tarif. Hvis kundens elforbrug i det foregående år derimod falder under minimumsgrænsen på 200 GWh flyttes kunden i det efterfølgende kalenderår administrativt tilbage til en A-lav tarif, hvilket falder ind under reglerne for varsling.

Eksempel: Inden august 2020 opgøres kundens totale elforbrug for 2019. Opfylder kunden de ovenstående kriterier, overflyttes kunden administrativt fra en A-lav til en A-lav 200GWh tarif. Dette varsles og indberettes i datahubben til ikrafttrædelse pr. 1. januar 2021.

Kunder, der opfylder kriterierne på tidspunktet for Forsyningstilsynets godkendelse, vil dog overgå til den nye kundekategori A lav-200 GWh så snart som muligt efter godkendelsen under samtidig overholdelse af netselskabets myndighedsgodkendte varslingsforpligtelser.

7. Elforsyningslovens § 73

Det er N1's vurdering, at den ændrede kundekategorisering lever op til prisbestemmelserne i elforsyningslovens § 73, om at tariffen skal fastsættes efter rimelige, objektive og ikke-diskriminerende kriterier for, hvilke omkostninger de enkelte køberkategorier giver anledning til

Rimelig

N1 finder metoden rimelig med følgende begrundelser.

- Den nye kundegruppe adskiller sig fra de øvrige A-lav kunder med et forbrug, der er cirka ti gange højere end gennemsnittet af de øvrige A-lav kunder.
- Metoden til at fastsætte tariffen for A-høj og A-lav kunder ændres ikke: Der bliver ikke ændret på metoden til fastsættelse af tariffen for de kunder, der også er placeret i kundekategorien A-lav efter introduktion af en ny kundekategori. Disse kunder vil dog opleve en ganske lille forhøjelse af tariffen.
- Det er et krav, at kunderne i kategorien "A-Lav 200 GWh" skal have deres forbrug på et afgrænset geografisk område, nemlig samlet på én eller flere tilstødende matrikler, hvorfra der aftages elektricitet til bygninger, der både har en brugsmæssig og geografisk sammenhæng. En A-lav kunde med et forbrug leveret fra elnettet, der er cirka ti gange højere end det gennemsnitlige elforbrug for de andre A-lav kunder, har også en markant højere udnyttelse af det etablerede el-anlæg, fordi anlæggene er større og placeret på et afgrænset geografisk område. Etableringsomkostninger og driftsomkostninger er derfor lavere pr. leveret kWh end for gennemsnitsanlæg etableret til forsyning af andre A-lav kunder.
- Den fastsatte grænse på 200 GWh er sagligt begrundet, dels ud fra en markant forskel i det årlige elforbrug sammenlignet med det gennemsnitlige årsforbrug for de øvrige A-lav kunder, og dels ud fra en markant højere belastningsgrad af el-anlæggene (transformerne) jf. pkt. 4.
- En prisreduktion til en kundegruppe vil alt-andet-lige medføre stigende priser for resten. Prisstigningerne for de øvrige kunder er jf. ovenfor begrænset.

Objektiv

N1 finder metoden objektiv med følgende begrundelser.

- For at komme i kategorien A-lav 200 GWh skal følgende objektive krav være opfyldt:
 1. Kundens årlige elforbrug, som opgjort ved den mængde el, der trækkes fra det kollektive elnet, er mindst 200 GWh, og
 2. Kundens forbrug er samlet på én eller flere tilstødende matrikler, hvorfra der aftages elektricitet til bygninger, der både har en brugsmæssig og geografisk sammenhæng.

Ikke diskriminerende

N1 finder metoden ikke diskriminerende med følgende begrundelser.

- Kunder med et forbrug på 200 GWh vil typisk være A-høj-kunder. Metoden sikrer dermed at kunder, der af fx historiske årsager er atypisk tilsluttet som A-lav, ikke diskrimineres ift. nye kunder af samme størrelse, der ville blive tilsluttet som A-høj.
- Tariffen for den nye kundekategori tager derfor også udgangspunkt i A-høj-tariffen. Specialtariffens tillæg beregnes ud fra de yderligere faktiske omkostninger, som kan henføres til forsyningen af kunder i den nye kundekategori A lav-200 GWh, og som er markant lavere end gennemsnitsomkostninger til forsyning af A-lav kunder. Derved afspejler specialtariffen den nye kundekategori's påvirkning af N1's omkostninger.
- Metoden er baseret på objektive kriterier, og alle A lav-kunder, der opfylder kriterierne, herunder kriteriet om et årsforbrug på mindst 200 GWh, bliver overført til specialtariffen.